

De Oorlog, 21 juli 1914

[DE TIJD, No. 20335]

[Dinsdag 21 Juli 1914]

Inhoudsopgave 21 juli 1914

[DE TIJD, No. 20335]	1
De Kroningsfeestelijkheden te Teheran.	1
Ontevredenheid over Engeland.	1
Staking te St. Petersburg.	1
Vechtpartij tusschen burgers en militairen.	1
BUITENLAND.	1
ALGEMEEN OVERZICHT.	1

5

De Kroningsfeestelijkheden te Teheran.

TEHERAN, 21 Juli (Reuter.) De Sjah begaf zich heden in plechtigen optocht naar het paleis te Meglis, waar hij den eed aflegde op de grondwet; vervolgens ging hij naar de aangrenzende moskee, om er gebeden te verrichten.

10

Ontevredenheid over Engeland.

SINT PETERSBURG, 21 Juli. (Reuter). De "Petersburgsche Kurier" merkt met vette letters op, naar aanleiding van een "Tems"-artikel, hetwelk tot opschrift draagt: "De zilveren bruiloft van een bondgenootschap": "Wij kunnen de meening van den "Tems" niet ten volle deelen. Totdusverre heeft Engeland absoluut geen bewijs gegeven van zijn bereidvaardigheid om de diensten van Frankrijk en Rusland met kleine wederdiensten te beloonen. Wij wachten op zulke bewijzen".

15

(De verdere Reuter-berichten van heden vindt men bewerkt in het "Buitenlandsch Overzicht".)

20

Staking te St. Petersburg.

SINT-PETERSBURG, 20 Juli. (Reuter.) De stakingsbeweging is heden bijzonder sterk. In het geheel staken 65.000 werklieden van allerlei bedrijven. Verscheidene pogingen tot demonstratie werden door de politie onderdrukt. Op één plaats werd naar de politie met steenen geworpen.

25

Vechtpartij tusschen burgers en militairen.

STRAATSBURG, 20 Juli. (Reuter). Gisteravond had er bij Mutzig een hevige vechtpartij plaats tusschen burgers en militairen. Naar verluidt eischten huzaren uit Straatsburg, na afloop van een feestavond, door het slaan tegen de blinden binnengelaten te worden in een café. Vier werklieden kwamen toen naarbuiten en er ontstond een gevecht, waarbij twee soldaten zwaar gekwetst werden door revolverschoten.

30

35

BUITENLAND.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Zij hebben gisteravond in het paleis te Peterhof op elkaar en elkaars landen getoast – de Tsaar en Poincaré. En niets nieuws verteld. Absoluut niets nieuws. Wil men gediend van den letterlijken tekst der tafeldronken? Ziehier hetgeen, volgens Reuter, de Tsaar zeide: "Mijnheer de President, vergun mij U te verklaren hoe gelukkig ik mij gevoel, u hier welkom te mogen heeten. "Het hoofd van een bevrienden staat, die een bondgenoot is van Rusland, kan hier steeds rekenen op een hartelijke ontvangst. Doch heden wordt onze voldoening, den President der Fransche republiek te kunnen begroeten, nog verdubbeld door het genoegen, dat ik in hem een ouden bekende terugzie, met wien ik voor twee jaar het voorrecht had persoonlijke betrekkingen aan te knoopen. "Lang geleden reeds vereenigd door wederkerige sympathie, en door gemeenschappelijke belangen, zijn Frankrijk en Rusland sinds bijna het vierde eener eeuw nauw verbonden om beter hetzelfde doel te kunnen bereiken, namelijk zorg te dragen voor hun belangen, door saam te werken ter bewaring van het evenwicht en den vrede in Europa. "Ik twijfel er niet aan of onze beide landen, trouw aan hun vredelievende idealen, en steunende op hun beproefd bondgenootschap zoowel als op hun gemeenschappelijke vriendschap, zullen ook in de toekomst genieten van de resultaten des vredes, die hun door hun groote kracht verzekerd wordt, wanneer zij de banden, die hen vereenigen, steeds vaster aanknoopen. "Met dezen zeer oprechten wensch hef ik mijn glas op, en drink, mijnheer de President, op uw gezondheid en op

50

55

de welvaart en den roem van Frankrijk." En Poincaré antwoordde in denzelfden geest. "Bijna vijf en twintig jaar zijn verlopen, sinds onze landen, door een juist inzicht
60 betreffende hetgeen noodig is voor hun belangen, hun diplomatieken arbeid vereenigden. "De gelukkige gevolgen van deze duurzame verbintenis blijken eiken dag opnieuw in het staatkundig evenwicht der wereld. Deze verbintenis is gegrond op gemeenschappelijke belangen, gewijd door de vredelievendheid van beide regeeringen. Zij steunt op de legers te water en te land welke legers elkaar kennen en waardeeren,
65 en die gewoon zijn zich met elkander te verbroederen (ook de legers? Red.) Deze verbintenis is bevestigd door lange ervaring, voltooid door een kostbare vriendschap die het aanzijn schonk aan een verbond, waartoe de doorluchtige Keizer Alexander III en de betreurde president Carnot het initiatief namen.

"Dit verbond heeft sindsdien de voortdurende bewijzen geleverd van zijn weldoende werking en onwrikbare vastheid. "Uwe Majesteit kan ervan verzekerd zijn, dat Frankrijk steeds in innige, dagelijksche samenwerking met zijn bondgenoot den arbeid van den vrede en de beschaving zal voortzetten, een arbeid die door beide regeeringen en beide volken geen oogenblik wordt onderbroken. "Ik hef mijn glas op ter eere van Uwe Majesteit, van de Keizerin, de Keizerin-Moeder, den grootvorst-troonopvolger en
75 de geheele keizerlijke familie. "Ik drink op de grootheid en welvaart van Rusland." Vrede voerspelt de Tsaar, vrede belooft Poincaré – beiden volgen hierin het voetspoor hunner voorgangers. Wat wil men meer?

Hoe komt de correspondent van den "Matin" te Sint Petersburg er dan toch toe, in zijn blad uitvoerig te filosofeeren over de rol, door Rusland te spelen in een toekomstigen oorlog! Ja, men moet rekening houden met alle mogelijkheden, die zich, ondanks de beste voornemens en de meest oprechte beloften der vorsten, kunnen
80 voordoen. En dan berekent de genoemde berichtgever dat Rusland van de 44 legerkorpsen, welke het telt, er 31 naar de Duitsche en Oostenrijksche grenzen kan zenden, waartegenover Duitschland er naar de Russische grens slechts 6 kan sturen, daar het zijn overige 19 korpsen hard noodig heeft tegen de 21 van van Frankrijk. Waartoe de Donau-monarchie in staat is, weet men niet juist. Vóór den Balkanoorlog rekende Rusland er op, 14 Oostenrijksch-Hongaarsche legerkorpsen tegen zich te zullen hebben. Doch sedert Roemenië zijn houding tegenover Oostenrijk-Hongarije heeft veranderd, sedert Servië's leger aanmerkelijk is toegenomen, zal Oostenrijk-Hongarije
90 zijn grens tegen Roemenië moeten dekken en de dekking op de Servische grens aanmerkelijk moeten verhoogen. Daar komt nog bij de steeds sterker wordende Slavische beweging in Oostenrijk-Hongarije, waardoor de geest in het leger sterk wordt beïnvloed. Uit een en ander concludeert de "Matin"-man, dat Frankrijk en Rusland niets te vreezen hebben. Verder verzekert hij, dat de "theorie van den aanval" meer en meer veld wint in Rusland (hetgeen lijnrecht in strijd is met de officieele vredes-verklaringen van den Tsaar! Red.) en dat Rusland van Frankrijk geen nieuwe legeruitbreiding vraagt. Elke nieuwe uitbreiding in Duitschland zal Rusland alleen beantwoorden. Indien Duitschland bijv. 50.000 man meer onder de wapenen roept, zal Rusland zijn leger met 100.000 of 150.000 man versterken. Wèl verlangt Rusland, dat Frankrijk's oorlogsmateriaal zoo goed mogelijk zij. Vandaar dat de onthullingen van senator Humbert te St. Petersburg een pijnlijken indruk hebben gemaakt; toch vat men ze niet tragisch op en waardeert dat men de leemten heeft durven erkennen en ze niet "zooals in Duitschland" verbloemt. Men moet niet vergeten, dat hier een chauvinist van den eersten rang (de bekende Jules Hedeman!) aan het woord is. En dat de niet te
105 versmaden militaire macht van Italië – hetwelk toch ook nog altijd officieel deel uitmaakt van den Driebond – geheel buiten rekening wordt gelaten!

"Wat voor nieuws is er op den Rialto?" vraagt Shylock aan zijn vriend Tubal. Wat voor nieuws is er in Albanië? vraagt elken dag ieder, die in de Europeesche politiek belang stelt. En het antwoord luidt sinds ongeveer een week: geen strategisch nieuws van beteekenis. Alles "in statu quo", bij het oude. Maar politiek en diplomatiek nieuws, o jawel! Onverkwikkelijk nieuws, dat telkens wijst op de volslagen willoosheid en onstandvastigheid van den vorst, die, na eerst het werktuig van Italië te zijn geweest, zich thans het liefst laat beschijnen door de zon der Russisch-Roemeensche genade. Daar is in heel Durazzo geen enkel diplomaat of vreemdeling van beteekenis meer, die aan de mogelijkheid gelooft van zijn handhaving als Albaneesch vorst, behalve de Roemeensche gezant. Ieder beschouwt de rol van Wilhelm von Wied als afgespeeld. In den konak meent men nu zich uit den hopeloozen toestand te kunnen redden door middel van Roemeensche vrijwilligers, onder commando van Roemeensche officieren. En Oostenrijk blijft slapen – en laat deze toestrooming van Roemeniërs in
120 Albanië stilletjes passeeren, terwijl het de vorming van vrijwilligers-korpsen uit zijn eigen onderdanen verbiedt! Het heeft er allen schijn van alsof thans Roemenië – en door middel van Roemenië Rusland – zich in Albanië wil vastnestelen. In elk geval hebben ook de Nederlandsche officieren op Albaneeschen bodem eigenlijk afgedaan. De

125 "Köln. Zeitung" spot met de onbeschrijfelijke anarchie, die er heerscht te Durazzo, waar politieke operette en dito tragedie elkaar geregeld afwisselen. Het slechtst, zegt het blad, komen daarbij nog de werkelijk officieele organen, de internationale controle-commissie en de Nederlandsche officieren weg. Deze worden door den vorst, de regeering, door ieder, die wat wil of wat voor heeft, zorgvuldig gesmeden, evenals de vertegenwoordigers der Europeesche mogendheden.

130 "De groote mannen in den konak zijn nu de vrijwilligers, van allerlei soort en afkomst, die thans de stad vullen. Op hen is alle hoop gevestigd, met hen worden de meest zonderlinge plannen overwogen, en zij hebben het oor van den vorst en de eerste stem in zijn omgeving. "En het ergste is het zoogenaamde Weenske legioen, dat door den beeldhouwer Gurschner werd aangeworven (dezelfde op wiens artilleristische kennis

135 de vorst meer scheen te vertrouwen dan op die van kapitein Fabius, Red.) en waarvan de leden hier aankwamen zonder een cent op zak, of een hemd in den ransel. Er waren er zelfs die vrouwen en kinderen meebrachten – wel een bewijs, hoe weinig zij wisten van den toestand. "Die vrijwilligers kijken elkaar met wantrouwige blikken aan; en de vorst – die enkelen der Oostenrijksche vrijwilligers te zeer onderscheidde, met

140 voorbijgang der Nederlandsche officieren, onder wier leiding de geheele strijdmacht toch moest staan – is de oorzaak van zeer onaangename wrijvingen. "De Nederlandsche officieren achten het onmogelijk met die heterogene strijdmachten iets tot stand te brengen. De vorst ontvangt van iedereen raad en handelt zonder stelsel, zonder consequentie, zonder continuïteit, alsof er geen verantwoordelijke personen meer

145 zijn." Het wachten is dus op het einde van de comedie door het collectief ontslag der Nederlandsche officieren, die hun talent en hun toewijding beter kunnen besteden, dan deze dolhuis-omgeving, en op de abdicatie van den prins Von Wied. Wat er dan geschieden moet – de leden der internationale controle-commissie weten het waarschijnlijk zelve niet!

150 In een communiqué van het "Berl. Tageblatt" kan men vermeld vinden welke bestemming er gegeven is aan de ter beschikking van Albanië gestelde tien millioen franks. Nogga, de minister van financiën, in hoogst eigen persoon, doet daarvan rekening en verantwoording: voor den aankoop van Skodageschut en mitrailleurs 874,000 fr.; voor 10,000 Italiaansche geweren 586,000 frs.; voorpost-en telegraaf-materiaal 282,000

155 frs. voor uitrusting en munitie voor de gendarmerie 500,000 frs.; voor de militaire expeditie in Midden-Albanië 1,500,000 frs.; voor vorst Wilhelm 1,000,000 frs.; voor "leveranties van allerlei aard" 3,000,000 frs.; voor uitkeering aan de weduwe van overste Thomson 100,000 frs.; voor ondersteuning der vluchtelingen 600,000 frs. Er bleef dus ruim één millioen over. Daar echter deze som tot bestrijding van den

160 opstand reeds uitgegeven is en ook voor het burgerlijk bestuur nieuwe middelen noodig zijn, vraagt de minister van Financiën nieuwe voorschotten op de in het vooruitzicht gestelde leening van 75 millioen. Wie tast er in zijn zak? Het is een soliede geldbelegging!...